

WALLACE JE MORAL ITI OD VLADE

**Resigniral je na zahtevo
predsednika Trumana
v petek**

Washington. — Predsednik Truman je včeraj odločil, da se mora Wallace odločiti, ali bo ostal v vladi. Wallace je bil predsednik Trumana zahteval njegovo odpoved, da se bo šel na mir. S tem je Mr. Truman na celni črti podprl državnega tajnika Byrnesa in njegovo zadržanje z ozirom na ameriško inozemsko politiko.

S tem je šel od vlade zadnji od "novih dealerjev," ki jih je imenoval predsednik Roosevelt. Truman je imel Wallacea v vladi, hoteč s tem pridobiti takozvane levčarje pri november-skih volitvah.

Splošno se sodi, da je predsednik Wallacea pognal na zahtevo državnega tajnika Byrnesa, ki je baje rekel, da mora predsednik izbirati med njim in Wallaceom.

Predsednik je pri konferenci s časniki izjavil, da ne bo odločil noben njegovih uradnikov napravljati kakih izjav z ozirom na inozemsko politiko. "Inozemska politika, kot jo vodi državni tajnik Byrnes, ima vso mojo podporo," je izjavil predsednik. "Naša inozemska politika, kakor jo je določil kongres, predsednik in državni tajnik, ostane v polni veljavi brez vsake spremembe," je izjavil dalje Mr. Truman.

Kabinetne uradnike predsednik nastavlja in odstavlja po svoji volji, torej Wallace ni imel druge izbire, kot da je stopil iz vlade, ko je to zahteval predsednik.

Ta izjava predsednika, "da v naši inozemski politiki ne bo nobene spremembe," izpodbija vsako upanje, da bi bila ameriška politika napram Rusiji kaj mekhejša v bodoče.

"Ameriški narod lahko govori in sodi o vsakem vprašanju, tudi o inozemski politiki, toda vlada Zed. držav mora stati kot ena celota v svojih odločitvah z ostalim svetom," je izjavil predsednik.

Jugoslavija in Argentina imata zveze

Buenos Aires. — Argentina je vzpostavila diplomatske zveze z Jugoslavijo zadnji petek, poročajo državni oddelek.

BORZA JE OŽIVELA, KO JE WALLACE ODSTOPIL

New York. — Delnice na borzi so ves zadnji teden padle, zlasti še, ko se je slišalo, da bo trgovski tajnik Wallace še naprej ostal v vladnem kabinetu. Toda ko je prišla v petek vest iz Washingtona, da je predsednik tajnika odstavil, si je borza takoj opomogla in cene delnicam so vidno rastle.

To znači, da ameriški denarni trg nima zaupanja v apizarsko politiko, kot jo uči Wallace.

Jugoslavija je izgubila zahtevo po Trstu Rusija je pustila Jugoslavijo na cedilu

PARIZ. — Poskus Jugoslavije, da bi dobila vso Julijsko Krajino proti kompromisnemu predlogu velikih starih, je bil poražen pri glasovanju in sicer s 13 proti 5 glasovom.

Rusija je glasovala proti Jugoslaviji, kakor je bilo pričakovati.

Rusija je stala pri sporazumu starih glede jugoslovanske-italijanske meje ter glasovala proti jugoslovanski zahtevi. Države, ki so glasovale za Jugoslavijo so bile: Jugoslavija, Bela Rusija, Ukrajina, Poljska in Češka. Belgija in Etiopija nista glasovali.

S tem glasovanjem je bil potrjen

predlog ali priporočilo velikih starih, da bo meja med Jugoslavijo in Italijo po francoskem načrtu.

Poraženi predlog Jugoslavije se je pa glasil, da se izroči Jugoslaviji vso Istro razen tistega dela, ki bo vključen v avtonomno tržaško državo. Po francoskem načrtu dobi Jugoslavija vso Istro razen ene tretjine na zapadu, to je ob Jadranskem morju.

Proti priporočilu velikih starih so bili stavljeni razni predlogi v prid Jugoslavije, ki so bili pa vsi poraženi in sicer:

Predlog Jugoslavije, da naj obse-

ga svobodna tržaška država samo mesto Trst in neposredno okolico, je bil poražen z 13 proti 5 glasovom.

Predlog Bele Rusije, da se poveča jugoslovanski teren v Julijski Benetiji, je bil poražen z 13 proti 5 glasovom.

Predlog Južne Afrike, da se priključi vso Istro tržaški državi, je bil poražen z 12 proti 6. Anglija je glasovala tukaj za.

Po glasovanju se je oglašil k besedi podpredsednik jugoslovanske vlade, Edvard Kardelj, ki je že tretjič svaril, da Jugoslavija ne more podpi-

sati pogodbe z Italijo, če vključuje to nepravilno mejo.

Rusija je glasovala proti Jugoslaviji in proti vsem jugoslovanskim dodatkom.

Čehoslovaška je skušala prepričati odločitev glede meje med Italijo in Jugoslavijo s tem, da je predlagala ustvaritev posebne komisije, ki naj bi zadevo preštudirala ter rešila v zadovoljstvo vseh. V tej komisiji naj bi bile: Bela Rusija, Kanada, Kitajska, Etiopija in Jugoslavija. Predlog je bil pa poražen z 10 proti 7. S slovenskimi državami je glasovala samo Indija.

DROBNE VESTI IZ SLOVENIJE

(Došle preko Trsta)

SLOVENSKI KNJIŽNI TRG. — Na Slovenskem so sedaj sledeče knjižne založbe: Slovenski knjižni zavod OF (izdal 58 del), Državna založba Slovenije (izdala 14 del), Cankarjeva družba (izdala 22 del), Mladinska knjiga (izdala 29 del), Tiskarna družbe sv. Mohorja (izdala 19 del), Družba sv. Mohorja (izdala 6 del). Od tega je 15 slovenskih klasikov, 9 tujih, raznih avtorjev, 22 čistih komunističnih avtorjev pa je — 102. To je pa jasna slika, kako hitro hočejo partizani spremeniti Slovenijo v popolno komunistično državo. Če se dodamo, da so od vseh 148 knjig samo trije katoliški avtorji, je slika še bolj jasna.

KRITIKA. — Zanimivo za kulturno življenje Slovenije je to, da si nihče ne upa kritizirati nobene knjige. Kako bi tudi kritiziral komunistično knjigo, če pa je v nevarnosti, da ga zato

pograbi OZNA. Tako ugotavlja ta čudni pojav, da ni nikake kritike književnih del, celo komunistični pisatelj Tone Potokar v Slovenskem poročevalcu. On ugotavlja, da slovenska vodilna revija "Novi svet" v sedmih dosedanjih številkah ni imel niti ene kritike. Ta smrt kulturnega življenja pod komunistično knuto celo komuniste skrbi. Ni pa Tone Potokar povedal, če si on upa napisati kritiko o komunističnem delu.

POVSOD RUSI. — Da je Jugoslavija čisto odvisna od Moskve, ve danes ves svet. Govorjenje o kaki neodvisnosti je prazno. O tem najbolj priča to, da so ne samo v armadi, ampak tudi drugod nastavljeni na vseh važnejših mestih ruski uradniki.

Tako zanimivo poročilo o ruskih uradnikih je bilo podano na seji odbora za gospodarski načrt

(Dalje na 2. strani)

Zed. države so poslale Jugoslaviji odločen poziv, naj sodeluje pri meji

Washington. — Zed. državne so poslale Jugoslaviji noto, v kateri zavračajo kot lažnjive in pretravane obdolžitve, da se je z jugoslovanskimi častniki nepravilno postopalo.

Istčasno pa zahtevajo Zed. države od Titove vlade sodelovanja v naporu, da se zaustavi oviralne in teroristične aktivnosti slovenskih elementov v angleško-ameriški zoni v Julij-

ski Krajini. Zed. države poudarjajo, da se ne bodo umaknile od svoje smeri ter bodo obdrževale posteno in nepristransko upravo v zoni, ki je pod njih oblastjo.

"Istčasno je treba ponovno in v najmočnejšem tonu poudarjati, da jugoslovanska vlada ni vršila svoje dolžnosti za sodelovanje, do katerega se Zed. države smatrajo upravičenim," govori nota Titovi vladi.

Slovenec je bil med prvimi, ki so dosegli ponesrečene potnike

Včeraj s helikoptrom (letalom, ki se dvigne navpično v zrak) rešili prvih 8 potnikov, ki so se nahajali v prevoznem letalu, ki je treščilo zadnji teden v puščavah na Novi Fundlandiji. Letalo je bilo na poti iz Belgije v New York. Danes bodo rešili 10 nadaljnjih potnikov. Nekateri potniki so tako poškodovani, da jih niso mogli prenesti drugače, kot da so jih takoj na mestu naložili na letalo, zato so se morali pa poslužiti helikoptra, last obrežne straže.

Med 14 vojaki, ki so prvi zadnji četrtki dosegli kraj nesreče, je bil tudi Pfc. Alfred Pogačnik, sin Mr. in Mrs. Leo Pogačnik iz 13421 Highlandview Ave., star 20 let. V armadi služi 19 mesecev in sicer je pri vojaški policiji v Fort McAndrew, Nova Fundlandija.

Dva nova zastopnika

Posrečilo se nam je dobiti dva vrla moža, ki sta pripravljena sprejeti zastopstvo za Ameriško Domovino. To sta: John Mlakar, 1925 W. 22. Place, Chicago, Ill. in Frank Laurich, 310 — 6th St., Chisholm, Minn.

Oba tamošnjim rojakom tolo pripravljamo, da jima gredo v vseh ozirih na roko. Oba imata polno pravico izdajati naše pobotnice za naročnino in vse, kar spada v njihovo področje. Želimo jima mnogo uspeha.

Vojaštvo je razgnalo v Trstu demonstrante

Trst. — Na trgu Piazza de Popolo se je zbralo k demonstracijam kakih 3.000 jugoslovanskih in italijanskih komunistov. Pripeljalo se je 4 truke ameriških in angleških vojakov, ki so pomagali policiji množico razgnati. Ljudje so vojaške psovali s "fašisti."

NOVI GROBOVI

Catherine Kovalec

V petek popoldne je umrla v Lakeside bolnišnici Catherine Kovalec, rojena Matković v starosti 29 let. Stanovala je na 14126 Sylvia Ave. Pokojna je bila rojena v Clevelandu, ter zapuščala žalujočega soproga Williama, tri sinove: William, John in Thomas, dalje mater, sestro Frances in tri brate: Martin, Steven in E. M. 1-c Frank, ki se nahaja na otoku Guam.

Pogreb se bo vršil v torek zjutraj ob 9 uri iz pogrebnega zavoda August F. Svetic, 478 E. 12. St. v cerkev Marije Vnebovzete in na Calvary pokopališče.

Louise Verhotz

V soboto zjutraj je po dolgi bolezni umrla Louise Verhotz, rojena Gorsek, v starosti 76 let. Doma je bila iz Maribora na štajerskem, odkoder je prišla v Ameriko pred 50 leti. Stanovala je pri sinu Henriju na 19650 Lockerie Ave., poprej pa na 15218 Holmes Ave. Tukaj zapuščala hčer Mrs. Agnes Yakos in štiri sinove: Joseph Korošec, Frank, Felix Korošec in Henry. Bila je članica dr. Sv. Jožefa št. 169 KSKJ, dr. Waterloo Grove št. 110 W. C., podružnice št. 10 SZZ in Oltarne družba Marije Vnebovzete.

Pogreb se bo vršil v sredo zjutraj ob devetih iz August F. Svetic pogrebnega zavoda v cerkev Marije Vnebovzete in na Calvary pokopališče.

Frances Tavcar

Po dolgi bolezni je preminila v Mt. Sinai bolnišnici Frances Tavcar, rojena Malenšek, soproga obče poznane Johna Tavcarja, tajnika S. N. Doma na St. Clair Ave. Bila je stara 51 let, stanujoča na 903 E. 73. St. Poleg žalujočega soproga Johna zapuščala sedem otrok: Frances, Pauline omož. Debevec, John, Thomas, Margaret, Dorothy in Lawrence; brate: Louis v Burton, O., Fred v Chicagi, Ill. in Vincent v Solon, O.; sestre: Mary omož. Owen v Kenosha, Wis., Rose omož. Lausin v Los Angeles, Cal., Matilda omož. Huber in vnuke ter veliko sorodnikov. Rojena je bila v vasi Tacen pod Šmarno goro pri Ljubljani, kjer zapuščala več sorodnikov. Tukaj je bivala 40 let. Bila je članica dr. Carniola Hive št. 492 T. M. in podružnice št. 25 SZZ.

Pogreb se bo vršil v sredo zjutraj ob 8:15 iz Jos. Zele in Sino- vi pogrebnega zavoda na 6502 St. Clair Ave. v cerkev St. Philip Neri na E. 82. St. in St. Clair Ave. ob 9. uri in na to na Calvary pokopališče.

Bodi pokojnim ohranjen blag spomin, preostalim pa naše globoko sožalje.

MI OSTANEMO PRI SVOJI BESEDI

Takoj, ko je trgovski tajnik Wallace v javnem govoru izjavil, da se ne strinja z inozemsko politiko, kakor jo izjavi državni tajnik Byrnes, ki je glasnik za predsednika Zed. držav, smo mi napisali odločen uredniški članek, da mora predsednik Truman trgovskega tajnika takoj odstaviti, sicer bo dežela v posmeh vsemu svetu, ko naši vladni uradniki trdijo vsak svojo.

Ko je imel potem predsednik Truman razgovor z Wallaceom ter izjavil, da ga ne bo odločil, ker je obljubil, da bo poslej molčal, smo napisali drug članek, v katerem izjavljamo, da imamo v Beli hiši človeka, ki si ne upa pokazati vrata svojemu prednemu uradniku. Ta članek je priobčen danes, torej potem, ko se je predsednik vdal splošnemu pritisku naroda in brenil trgovskega tajnika iz vlade.

S tem činom nam predsednik dosti ne imponira, ker tega ni storil iz svoje proste volje, ampak vsled pritiska javnega mnenja. Predsednik bi se bil izkazal v vse drugačni luči, če bi bil to storil prej, predno ga je narod k temu prisilil. Tako mi še vedno ostanemo pri tem, kar smo napisali v današnjem uredniškem članku.

Predsednik je spoznal, da dveh konjičkov nobenkrat ne more jezdariti, ali da na dveh stolah obenem ne more sedeti.

Mr. Wallace, ki je, kakor veste, nekoč ukazal farmarjem, da morajo pobiti vse mlade pujske, da ne bo preveč mesa in ki je izjavil, da delavci lahko dobe do 25% zvišanja v mezdi, ne da bi bilo treba industriji zvišati cene svojim produktom, kar se je vse pozneje izkazalo kot največja bedastoča, pa naj živi poslej srečno in zadovoljno na svoji farmi v Iowa. Ameriški narod ga ne bo prav nič pogrešal.

POLICAJ OBSTRE- LJEN V EUCLID BEACH PARKU

V soboto je prišlo zopet do pretepa med belimi in črni, kakor je bilo to že večkrat zadnje čase. Obstrelen je bil clevelandski mestni stražnik Lynn Coleman, zamorec. On in njegov tovariš, tudi zamorec, ki sta bila izven službe, sta šla v parku na plesišče, odkoder so ju hoteli ljudje vreči, češ, da je tam samo za bele.

Med prerivanjem se je sprožil stražnikov samokres in krogla ga je zadela v nogo nad kolonom. Nekateri pa pravijo, da je stražnik, ki je bil v službi v parku, vzel stražnikovo samokres in ga obstretil.

Ustanovitelj Goodyear tovarne umrl

Akron, O. — Tukaj je umrl C. W. Seiberling, ki je leta 1898 ustanovil največjo tovarno za kavčuk na svetu, Goodyear Tire & Rubber Co. Leta 1921 je pa organiziral Seiberling Rubber Co. Ob smrti je bil star 85 let in znan kot vodilni meščan v Akronu.

Civilist je ubil vojaka na Dunaju

Dunaj. — Nek ameriški civilist je ustrelil ruskega vojaka v angleški zasedbeni zoni na Dunaju. Ameriška vojaška policija trdi, da je hotel ruski vojak ukrasti avto tega civilista.

Silen vihar je bil preko otoka Guam

Guam, 21. sept. — Nad to ameriško bazo na Pacifiku je divjal danes silen vihar, ki je napravil po otoku ogromno škodo. Ker je zveza z raznimi postojankami po otoku pretrgana, se ni moglo še zvedeti, če je bilo kaj žrtev med ameriškim vojaškim osebjem.

Tajfun pa ni zadel otoka z vso silo, ker je šla glavna sila kakih 50 milj severno od otoka. Sodijo, da je zadela glavna sila viharja otoke: Rota, Tinian in Saipan. Ker so vihar pričakovali, je poveljstvo poslalo ven na morje vse ladje in vsa letala so poslali na otoka Palau.

SLOVENSKI BEGUNCI VAS PROSJO POMOČ!

ZGRUDILA SE JE PRED MESNICO PO DOLGEM ČAKANJU

Cleveland, O. — Mrs. Vinia Laster iz 6206 Quincy Ave., je šla v petek večer ob 10 v vrsto pred Ohio Provision Co., 2254 W. 61 St., da bo dobila kaj mesa, ko bo mesnica v soboto ob 5 zjutraj odprla vrata. Kakih 50 žensk je stalo v vrsti vso noč.

Mrs. Laster je pa ob 2 zjutraj onemogla in omedlela, se zvalila s platforme in padla na železniško tračnico, kjer se je močno pobila.

Razne drobne novice iz Clevelanda in te okolice

Izgubljena mašna knjiga—

V soboto je bila na poti v cerkev sv. Vida izgubljena mašna knjiga (plava). Kdor jo je našel, je proš, da jo izroči v našem uredništvu.

Pridite na shod—

Jutri zvečer bo v SND na St. Clair Ave. shod hišnih posestnikov in sicer onih, ki imajo posestva med 55. in 71. cesto ter med St. Clair in Superior. Ti naj pridejo poslušati razgovor glede rezonance te naselbine, ki naj bo v protekcijo posestev tukaj okrog. Sestanek za posestnike od 71. do 79. ceste bo pa enkrat pozneje. Mestni odbornik Kovačič nujno apelira na vse hišne posestnike te okolice, naj pridejo jutri večer ob 8 v avditorij SND, ker bo zanje zelo koristno.

Poroka—

V soboto 28. sept. se bosta poročila v cerkvi sv. Lovrenca ob 9 Miss Helen Jaon Perko in Mr. Anthony F. Tomšič. Nevesta je hči uglednih staršev, Mr. in Mrs. Frank Perko iz 5119 Miller Ave. Maple Heights, O. Ženin je pa edini sin poznanih Antona in Ana Tomšič iz 1193 E. 61. St. Starši mladega para se poznajo že od mladih let. Vsi prijatelji so vabljeni k poročni maši. Svata bo zvečer ob 8. v SND na 80. cesti. Po kratkem poročnem potovanju se bo mladi par naselil na 1410 Addison Rd. Mnogo sreče jima želimo v novem stanu.

Odideta v samostan—

Jutri odideta v samostan k ss. ursulinkam dve dekleti iz fare Marije Vnebovzete in sicer Evelyn Rakar in Dolores Zagorc. Kdor se mogoče želi od njiju posloviti in jima želeli srečo in stanovitnost v novem stanu; to lahko stori še danes zvečer na njih domovih.

V Wisconsin—

Včeraj so se odpeljali iz Clevelanda: Rev. Fr. Gabrovšek, Anton Grdina, Frank Jakšič in naš urednik Debevec. Sinoči so prenočevali v Lemontu pri oo. frančiškanih, danes zjutraj jo udarilo v Milwaukee, kjer bodo pozdravili Rev. Antona Schiffrerja, sošolca našega urednika, od tam odrinejo pa na Willard, kjer bodo za nekaj dni pri slovenskih farmarjih, pri sorodnikih in sorojakih. Naš Jaka je rekel, da si bo na tem potovanju nabral toliko gradiva za svojo kolono, da ga bo dovolj za 5 let, seveda, če bo toliko časa dihal. V soboto pridejo pa že domov. Želimo jim srečno in veselo potovanje z vsemi amendmenti, v kolikor jim nismo nevoščljivi.

Velika atrakcija—

Norwood gledišče, 6210 St. Clair Ave., bo začelo to sredo z novo atrakcijo. Vsako sredo bo namreč oddana po ena prsta vožnja z busom: v New York, Washington ali v Chicago. Kar si bo hotel dotični izbrati. Drugega vam ni treba, kot da kupite vstopnico in greste v sredo v to gledišče. Eden izmed navzočih bo dobil to prsto vožnjo. To bo vodstvo gledišča nadaljevalo 12 tednov, vsako sredo. Pred glediščem bodo na ogled busi, ki vozijo v gori imenovana mesta.

SLOVENSKI IZGNANCI SO SI
REŠILI LE GOLO ŽIVLJE-
NJE. POMAGAJMO JIMI

"AMERIŠKA DOMOVINA"

AMERICAN HOME
SLOVENIAN MORNING NEWSPAPER6117 St. Clair Ave. Henderson 0628 Cleveland 3, Ohio
Published daily except Saturdays, Sundays and Holidays

NAROČNINA:

Za Ameriko na leto \$7.00; za Cleveland in Kanado po pošti za eno leto \$3.00.
Za Ameriko pol leta \$4.00; za Cleveland in Kanado po pošti pol leta \$4.50.
Za Ameriko četrt leta \$2.50; za Cleveland in Kanado po pošti četrt leta \$2.75.
Za Cleveland in okolico po razpisu; celo leto \$7.00, pol leta \$4.00, četrt leta \$2.50.
Posamezna številka stane 5 centov.

SUBSCRIPTION RATES:

United States \$7.00 per year; Cleveland and Canada by mail \$3.00 per year.
U. S. \$4.00 for 6 months. Cleveland and Canada by mail \$4.50 for 6 months.
U. S. \$2.50 for 3 months. Cleveland and Canada by mail \$2.75 for 3 months.
Cleveland and suburbs by Carrier \$7.00 per year, \$4.00 for 6 months, \$2.50 for 3 months.
Single copies 5 cents each.

Entered as second-class matter January 6th 1938, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3rd 1879.

83

No. 186 Mon., Sept. 23, 1946

Bilka v Beli hiši

V Beli hiši imamo danes bilko, ki jo daje politični veter sem in tje ter nagne tje, kjer je manjši odpor. Od predsedstva Hardinga se nismo imeli tako šibkega človeka v Beli hiši.

Dan za dnem kupiči polomije, eno bolj neumevno kot drugo. Velika polomija je bila ta, ker ni prečital govora trgovskega tajnika Wallacea, predno ga je ta govoril. Druga polomija je bila ta, da je rekel, da je govor čital in ga odobrili. Tretja polomija je bila ta, da je potem rekel, da govora ni čital in da besed ni odobril, ampak samo pravico do govora. In največja polomija izmed vseh je bila pa ta, ker ni Wallacea takoj pognal od vlade, ko je videl, v kakšno zagoto ga je spravil. Neodpustno je namreč za katerega kabinetskega uradnika, če spravi svojega gospodarja v zadrego. Dober minister bo vsako pogreško predsednika sam spravil. Wallace je pa namenoma spravil predsednika v zadrego, ker je tekem svojega govora izjavil, da je predsednik njegov govor že vnaprej odobrili. Mr. Truman je njegov govor res videl, prečital ga pa ni, kakor trdijo dobro poučeni krogi. Zanesel se je pač kot pošten človek, pa močno naiven zraven, da ga njegov kabinetski uradnik ne bo spravil v zadrego.

Kaj takega bi se nikdar ne primerilo bivšemu predsedniku Rooseveltu. Prvič bi se ga nihče ne upal tako postaviti "na dilo", drugič je bil pa Roosevelt star politični lisjak, ki bi že od daleč dišal vsako tako prevaro. Kar bi bil moral predsednik Truman storiti zdaj, bi bilo to, kar bi storil vsak, količkar trden predsednik, da bi namreč pognal "od hiše" takega ministra ter s tem ojačil ameriško mednarodno stališče ter ojačil diplomatsko roko državnemu tajniku Byrnesu.

Toda predsednik si Wallacea ne upa pognati in tako je dobil narod zopet dokaz, da ima zelo šibkega izvršnega uradnika, kakor ga ni bilo v Beli hiši že od Hardinga sem.

Kar je dobil Mr. Truman od Wallacea je bila samo obljuba, da ne bo govoril o politiki toliko časa, da bo mirovna konferenca v Parizu zaključena. Tako se je predsednik podal svojemu uradniku in s tem nehoti dokazal, da izvajamo apizarsko politiko napram Sovjetski Uniji. Zdaj ameriška diplomacija in ameriški narod navedno čakajo, kaj se bo zgodilo, kadar bo Wallace zopet odprl usta. S to svojo akcijo je predsednik pokazal, tako si vsaj nekateri razlagajo, da se strinja s politikom, kakor jo priporoča Wallace napram Rusiji, samo ne mara, da bi se zdaj o tem še govorilo.

Vzpričo tega nerazumljivega koraka, ali kar je že, predsednika Trumana, se ne bomo čudili, če bo državni tajnik stopil iz vlade. Lahko je tudi mogoče, da bo podala ostavko vsa ameriška delegacija na mirovni konferenci. Predsednik ji je dal namreč nezaupnico, ker ni dal klečati svojega kabinetskega uradnika, ki je kritiziral politiko ameriškega državnega tajnika in njegove delegacije.

Po ameriški ustavi narekuje predsednik Zed. držav inozemsko politiko, a njegov državni tajnik jo izpeljuje. Zdaj, ko je predsednik Truman dovolil trgovskemu tajniku, da je kritiziral inozemsko politiko državnega tajnika, ergo: predsednikovo, je dal predsednik svetu razumeti, da ne ve, kakšna naj bo inozemska politika Zed. držav in da hoče slišati trgovskega tajnika za mnenje. Morda si pa predsednik misli, da lahko poveri izpeljavo inozemske politike nekaj časa državnemu, nekaj časa pa trgovskemu tajniku, potem bo pa sam razsodil, kateri ima prav.

Toda za vsem tem je čisto nekaj drugega, namdeč—domača politika ali politična kampanja. Zopet igrajo tisti nesrečni glasovi vlovo pri naši vladi. Ko bi že vsaj dobili enkrat na vlado človeka, ki bi vladal za narod in ne za glasove! Nihče ne more zanikati, da se Mr. Truman boji pognati svojega trgovskega tajnika od vlade, ker bi to lahko škodovalo demokratičnim kandidatom jeseni. Pri tem pa predsednik pozablja, da ameriški narod ne mara fakta, da ima predsednik pro-komunista v svojem kabinetu in prav lahko se zgodi, da bodo volivci jeseni glasovali proti vsakemu kandidatu, ki se strinja s trgovskim tajnikom in njegovo komunistično politiko.

Ako bi bil predsednik Truman zahteval resignacijo tajnika Wallacea, bi to odobraval ogromna večina v deželi, ki bi se ji dopadla njegova odločna volja. Prav zdaj, ko dežela tako potrebuje enotno fronto in ki se je tudi pokazala, če pogledamo ameriške časopise, pa jo zagolopirajo v Beli hiši, da ni nikomér podobno in ameriška zunanja politika je v zasmeh vsemu svetu.

Tako vidimo, kako skuša naš predsednik nositi vodo na obeh ramah. Dočim tako rad pozivlje ameriški narod k slogi in skupni fronti za svetovno vodsvo, pa trpi v svojem kabinetu tako nesoglasje. Kako naj bodo Zed. države voditelje sveta, če pa v vladi sami ne vedo, kaj prav za prav hočejo in če drug drugemu nasprotujejo.

Mi smo za to, da govori za vlado samo eden. Kdor ima pa drugačno mnenje, naj izstopi iz vlade, si najame kako dvorano ali javni forum in tam pa potem lahko govori po mili volji, naj bo čez vladno politiko, ali kar hoče. Ustava daje pravico narekovati inozemsko politiko samo predsedniku in ta jo lahko govori potem potom državnega tajnika. Tudi predsednik mora spoštovati našo ustavo.

Odpri srce, odpri roke. . .

Pa je bilo kar zanimivo in celo skoraj ganljivo, ko sta se oni dan srečala Henry Wallace, naš državni tajnik za trgovino, in gospa Marie Prislund častna predsednica Slovenske Zveze. Oprostite, da sem dejal njega na prvo mesto, njo pa na drugo. Toda tu ne gre za kakšno častno priznanje, ampak le za zgodovinski potek te stvari. Prav za prav se pa Henry Wallace in Marie Prislund nista srečala, ampak sta si skočila v lase. In po mislih tega koloniarja gre v tej reči veliko priznanje — ne Henriju, ampak Mrs. Prislundovi.

Henry Wallace, so pravili, je govoril pretekli teden v Madison Square Garden v New Yorku in je med drugim znil nekako takole:

"Bodimo že enkrat odkriti in si priznamo, da gre Sovjetiji njena sfera v celih vzhodni Evropi in v obeh Amerikah."

Seveda je Henry še mnogo drugega takega rekel, kar ne gre skupaj z delom za svetovni mir in za prijateljstvo med narodi. Zato je pa tudi nalez na velik odpor vseh pametnih ljudi ne samo v Ameriki, ampak tudi drugod po svetu. Ali se splača, da sedi skupaj neka pariška "morivna" konferenca, ako naj se priznajo "sfere" in se med njimi enkrat za vselej uradno potegne "železna" zavesa?

Prav nekako tiste dni, ko je Henry bleknil svojo neverjetno besedo, je upravnica "Zarje", glasila Slovenske Zveze, razpošiljala v svet septembersko številko. In prav tiste dni, ko je tako šumelo in brnelo po radiu o Henriju Wallaceu, je prišla dotična "Zarja" v roke temu koloniarju.

In v tisti "Zarji" je ta kolo nar bral na strani 258 članek izpod peresa Marie Prislundove pod naslovom: MATI GOVORI.

In tam prvi med drugim go spa Prislundova:

"In zdaj? Sedanjí mir je negotovjši in strašnejši od vojne. Med vojno smo vsaj upale, da se prikaže mavrica miru in svobode — a kaj imamo zdaj? Pričkanje za nadvlado, za večje "sfere", za oblast, in še več oblasti, pozabljač na mir ..."

In proti koncu članka:

"Že se formirajo nove armade, seveda iz vzroka za "vzdrževanje miru." Formirajo se "sfere", ki bodo prinesle novo vojno. Se je čas za res pravi mir. Mi, ki naša mlada življenja po vsem svetu trohimo, vam kličemo: Spametujte se! Odložite pohlepnost po oblasti, če ne bo Vaša usoda strašnejša od naše ...!"

Odločna in odlična beseda, vsaka zase in vse skupaj! Seveda pa Mrs. Prislund, ki je te besede pisala pač precej prej, preden je Henry Wallace svoj govor napravil, ni mislila, da odgovarja Henriju. Mislija je pač, da je treba zapisati odločno besedo na naslov Jožeta, Wjačeslava, Titiša in še marsikaterega drugega. Saj je res precej veliko število takih tam v Evropi in Aziji, ki hočejo na vsak način imeti "sfere" in med njimi železno zaveso. Vsa čast Mrs. Prislundovi, da se je oju-načila in tem možakarjem napisala svojo lepo materinsko besedo!

Ni pa mislila, da bo to, kar je zapisala, prišlo tako zelo prav tudi za Henrija in za vse tiste, ki mu zdaj ploskajo. Sliši se, da je precej takih tudi tu v Ameriki, ki Henriju ploskajo. Zdi se mi celo, da Henriju na ves glas ploskajo tudi vsi tisti, ki sklicujejo zborovanje "vseslovenskega kongresa" tja v

New York za dni med 20. in 22. septembrom, torej prav ta teden. Katoliški tehnik AMERIKA imenuje ta kongres naravnost takole: **STALINOV VSE-SLOVANSKI KONGRES V AMERIKI**. In poleg drugega tudi to pove, da sta Adamič in Balokovič med največjimi agitatorji za ta kongres. Za oba ta dva vemo, da sta vsa vnetja za "sfere", ki naj stricu Jožetu dajo zaenkrat nekako pol sveta, jutri pa še ostalega pol — kakor je kričal Hitler: Danes Evropa — jutri pa celi svet ...

Ponosni smo na Mrs. Prislundovo, da je tudi Adamiču in Balokoviču povedala, kar jima gre, kakor je povedala tudi Henriju Wallaceu — čeprav menda na to ni mislila.

Kljub vsemu se pa utegne zgoditi, da bo Mrs. Prislundova lepega dne zvedela, da je postala častna podpredsednica vseslovenskega kongresa za Amerikance. Saj v Ameriki je res prav vse mogoče. Če je mogoče to, da Wallace in Byrnes sedita skupaj v enem in istem kabinetu, zakaj bi ne bilo mogoče, da Mrs. Prislund pozna eno "policy" za "Zarjo", drugo pa za "Stalinovo" slovanstvo v Ameriki in drugod po svetu? In s Stalinovim slovanstvom — sfera ...

In ko smo že pri Zarji in ženski Zvezi:

Velja poudariti, da se novi "duhovni svetovalec" pod svojimi članki podpisuje: DUHOVNI VODJA.

To je na vsak način napredek — če bo res in ne bo samo tako zapisano ...

Tistim, ki se pohujšujejo nad onimi, ki niso posebno navdušeni za prispevke v prid "otroški bolnišnici v Sloveniji", bi znal dati nekoliko pojasnila neki Nick Žunič, 89-43, 118 St., Richmond Hill, N. Y.

Nick Žunič je bil med vojno v ameriški zračni armadi. V Ameriki ima prijatelje v osebah Mr. in Mrs. Becker, 91-55 97th St., Woodhaven, N. Y. Ta dva sta prišla v Ameriko leta 1939, pa sta morala iz neznanega razloga pustiti tam svojega otroka Henrika, starega takrat okoli pet let. Med vojno je ta deček preстал vso grozo vojne v Jugoslaviji.

Temu koloniarju ni znano, kako se je zvedelo, da je bil deček Henrik pod Titom v koncentracijskem taborišču. Znano pa je, da se je Nick Žunič odločil, da ga pojde iskat. Iz Amerike je odšel sredi julija letos in je potoval v Beograd. Ko je prišel tja, je bil Beograd sredi velike protiameriške demonstracije in Žunič je moral več dni čakati, da se je jugoslovanska "oblast" ponižala do razgovora z njim.

Ko se je to zgodilo, je Žunič počasi in s "primerno" podkupnino dobil dovoljenje, da je šel iskat Henrika, zdaj 12 let starega, v koncentracijsko taborišče. Ga je tudi res našel — pa v kakšnem stanju!

Henrik je živel v sobi, nastlani s slamo, skupaj z drugimi dečki in deklicami. Soba je bila dolga 30 čevljev, rišoka 18.

THE TABLET v Brooklynu piše o tem takole:

"Henrik pravi, da so Titove ječe strašnejše kot nazijske. Tudi v nazijski ječi je namreč prebil eno leto, potem pa dve leti v Titovi ječi. Ničesar ni so dolžili Henrika, nič pojasnila ni dobil Nick Žunič, ko je policija izpustila Henrika. Otroci so dobivali zjutraj kupico mleka in dve inč širok kosček kruha, opoldne malo juhe in kruha, zvečer enako. Nobene zelenja-

ve. Vseh 63 dečkov in deklic je ležalo na slami. Žunič pripoveduje, da so vse osebe nemškega pokolenja, ki se niso vpisale v komunistično stranko že leta 1939, sedaj v ječi, razen tistih, ki so se odkupile z visoko podkupnino jugoslovanskim uradnikom. Henrik je tehtal ob času osvoboditve iz ječe 63 funtov, ko je dospel v Ameriko, jih je imel 73."

Nick Žunič menda ne ve, da niso v ječah samo ljudje nemškega pokolenja, ampak tudi tisoči Slovencev, ki niso in ne bodo biti komunisti. In med temi je tudi veliko število — otrok ...

Vraba vendar — kako da ima Tito dovolj denarja za ječe, v katerih v eni sami sobi jemlje konec 63 dečkov in deklic — OTROŠKO BOLNIŠNICO naj mu pa zgradi DOBRODELNOST AMERIŠKIH SLOVENCEV!!!

No, saj bi človek kljub vsemu ni ne rekel — toda ali res morete TAKEMU režimu zaupati, da bo nabrani denar uporabil za bolnišnico v prid otrokom, ne pa za JEČE, v katerih OTROCI konec jemljejo?

Konvencija KSKJ je bila vsaj v večini svojih delegatov toliko modra, da tega zaupanja ni imela. Zato pojde tisti tisočak tja šele — "kadar to bolnišnica postavlja."

Gospa Erjavec Josephine še zmerom prav nič ne dvomi. Od vsote \$600.45, ki jo je bila dobila iz leadvilla, je dala \$100 za bolnišnico. Tako stoji zapisana v "Zarji."

Gospa Josephine je pripisala v "Zarji":

"Ker je ta vsota tako sijajna in nabrana za plemeniti namen, za naše otroke v Sloveniji, ki so v največji potrebi,

naj izrečem na tem mestu kot blagajničarka tega sklada, mo- jo najsrečnejšo zahvalo."

No, kdor je bral istočano Žuničovo poročilo in zgornje besede gospe Josephine, si je moral napraviti čisto svoje mnenje o možnosti pomoči tistim otrokom v Jugoslaviji, ki so v največji potrebi. . .

PODPIRAJTE LIGO SLOVENSkih KATOLIŠKIH AMERIKANCEV!

Saj je glasom zapisnika celo v Ženski zvezi dovoljeno, da: "Posamezne odbornice in članice kot podružnice, se pa naj udeležujejo, kjerkoli želijo."

"Kjerkoli želijo." Ha! Slovenska ženska zveza se postavlja s "pismi, polnimi priznanja" od NATIONAL CATHOLIC WELFARE CONFERENCE in od NATIONAL COUNCIL OF CATHOLIC WOMEN . . .

Njene odbornice in članice, pa še podružnice zraven, naj se pa "udeležujejo, kjerkoli želijo" . . .

Takih DVOŽIVK pa res ni veliko dandanes med katoličani po širokem svetu!

PODPIRAJTE LIGO SLOVENSkih KATOLIŠKIH AMERIKANCEV! — Zaplot.

Fight Polio

Avoid chills. Don't stay too long in cold water.

DROBNE VESTI IZ SLOVENIJE

(Došle preko Trsta)

(Nadaljevanje z 1. strani)

in finance, ko se je razpravljalo o proračunu. Na sedmi seji 11. marca je bil v pretresu proračun ministrstva za rudarstvo. Na strani 17. in 18. tega poročila stoji sledeče: Aleksander Tomič je vprašal, kdo so rudarski strokovnjaki, za katerih stanovanja je v partiji 551 svota 170.000 dinarjev. Tomič se je čudil, zakaj se nekaterim posebej plača stanovanja, drugim pa ne. Odgovorjal je minister Bane Anđrej in povedal, da imajo 19 honorarnih uradnikov iz Sovjetske Rusije. Za te da so se obvezali, da jim plačujejo dvakratno plačo jugoslovanskih ministrov in da je ona svota 170.000 dinarjev za stanovanja ruskih uradnikov.

Iz tega odgovora sledi, da so v Jugoslaviji ruski uradniki plačani s 24.000 dinarji na mesec. Ministri imajo namreč 12.000. Ta minister je povedal, koliko Rusov dela v njegovem ministrstvu. Znano pa je, da je v vsakem ministrstvu več desetih visokih ruskih uradnikov, ki v resnici vladajo Jugoslaviji.

AKORDNI SISTEM. — Če prebrat slovenske komunistične liste, opazite kmalu eno, da namreč skoro pri vseh delih spet uvajajo akordni sistem. Tako beremo na primer v "Slovenskem poročevalcu" z dne 7. avgusta, da so vpeljali pri delih na cesti Ljubljana — Ježica tak akordni sistem pri delu, ker se je pokazalo, da tako delavci več naredijo. A pojav je zanimiv iz dveh razlogov. Prvič dokazuje, da je vse tisto vpitje o navdušenem delu v "osvoboditvi" domovini larifari komunistične propagande. Če bi ljudje iz navdušenja delali, ne bi bilo treba iskati sistemov, kako se jih z boljše plačo pripravijo do dela. Ljudje delajo v Jugoslaviji kot povsod ne iz navdušenja, ampak za zaslužek, ker pač morajo živeti. Drugič pa akordno delo kaže, da tudi pod komunističnim zvezdom ni ehakosti. Če več izdelajo, opoldne malo juhe in kruha, zvečer enako. Nobene zelenja-

PODJETJA OBČEDRŽAV-

NEGA POMENA. — Izšel je ukaz o tako imenovanih podjetjih občedržavnega pomena. Teh podjetij je v državi 228; od tega v Sloveniji 52. Vsa ta podjetja so neposredno odvisna od Belgrada. Zanimiv je ta ukaz iz dveh razlogov. Prvič se vidi, da je že skoro vse podržavljeno. To je kolektivizem, da si ga noben socialist boljše ne more misliti. Le kakih 10% manj pomembnih podjetij je še v privatnih rokah. Drugič pa kaže ta ukaz spet, da ima vsa besedo pri vseh važnejših stvareh le Beograd. Tisto govorjenje o federaciji v Jugoslaviji je samo humbug.

Naj v naslednjem naštejemo podjetja, ki jih je v Sloveniji Prezidijske Narodne skupščine označil za take, da jih upravlja naravnost Beograd:

Tovarna letalskih delov Maribor-Tezno, Splošna stavbna družba Maribor, "Titan" Kamnik, Tovarna verig Lesce, Železovarna Muta, Kajetan Ahacič Tržič, Tovarna kemičnih izdelkov d. d. Celje, Tovarna za dušik Russe, Združene papirnice Vevče, Gorčane in Medvode v Vevčah in Gorčanah, Tovarna papirja Bonač in sin v Kolčevem, Sladkorska tovarna lepenke in papirja, Bratje Piatnik Radeče, Čeršaka tovarna lesnih izdelkov in lepenke, Tovarna lepenke A. Berger Misljinje, Tovarna lepenke Tržič, "Celuloza" Videm, Združene steklarne Hrastnik, sv. Križ in Straža, Tovarne tanina v Gorčanah, v Majšperku in Sevnici, Pivovarna Union Ljubljana, Ornig Ptuj, Tekstilna podjetja Glazmann in Gassmann Tržič, "Inteks" Kranj, Hutter in drug, Maribor, Mariborska tekstilna tovarna "Mava" in Jugoslovanska tovarna tekstilnih izdelkov v Litiji in Preboldu, Tovarna gumijastih izdelkov Kranj, Tovarne usnja F. Woschnagg v Šoštanju, E. Laurich v Slov. Konjicah, Knaflič v Kamniku, "Indus" v Ljubljani in S. Kalin na Vrhniki, "Peko" Tržič, Državne elektrarne Slovenije

Elektrarna Fala, Tovarna za elektrotehniko in fino mehaniko "Iskra" v Kranju, Tovarna kovin Zugmayer in Gruber v Slov. Bistrici, Tovarna "Zmaj" Ljubljana, Elektrotehna Ljubljana, Rudnik Velenje, Kranjska industrijska družba na Jesenicah, Jeklarna Guštanj-Ravne, Cinkarna Celje, Industrija aluminija Strnišče-Ptuj, Motor Oil Maribor, Trboveljska premogokopna družba, Rudnik in železarna Štore, Svinčeni rudnik Mežica in Državni zavod za medicinsko proizvodnjo v Ljubljani.

Trgovca in njegov žena sta se podala v nedeljo popoldne na pesek ob jezerskem obrežju. Ne da bi šla v vodo, samo da se malo opalita na soncu. Mož je bil bolj suhljate postavice, žena je bila pa v kopalni obleki nekako taka, kot bi štruce deval v peč, kjer testo na vseh krajih visi čez posodo. Zato je razumljivo, da je mož pazil na svojo ženico kot na punčico v svojem očesu.

Ko tako leži tam na pesku, se mu zazdi, da nek možiki s fotoaparatom jemlje prav njim, če ne mar samo ženico na kontrofe. Takrat pa trgovca pokonci in k tistemu možiku, pa ga nahruli:

"Kdo vam je pa dal pravico fotografirati mojo ženo? Kako si to drznete?"

"Motite se, gospod, saj je nisem slikal. Niti na misel mi ne pride, da bi vašo ženo fotografiral," se brani tujec.

"Da je ne bi, pravite?" se tedaj namrdne trgovec. "Rad bi vedel, zakaj da ne? Kaj mislite, da je kakšno strašilo? Katera se pa da primerjati njej tukajle okrog, vas vprašam? Alo, kar hitro jo slikajte, če ne vam bom tisto škafijo od aparata razbil na tisoč kosov."

Davkoplačevalec je šel v mestni urad vodnega registrarja in začel tam razsajati, kakor se to spodobi davkoplačevalcu in volivcu:

"Moje ime je Janez Fržmaga. V moje klet je prišla voda in rečem vam, da če mesto takoj ne popravi kanalov ali kar je že, da mi bodo vse kokeši potonile, ki jih imam tam. In kam naj jih pa denem, če ne v klet? Če ni pa pri hiši nobenega poštenega jarda, da bi človek imel tam kurnico. Klet mi popravite, da ne bo zatekala voda, ali se bomo pa drugače pogledali, vam pravim."

Registrar za vodo je davkoplačevalca potrpežljivo poslušal, potem mu je pa rekel, da sam v tej zadevi ne more napraviti ničesar, da mora iti k županu.

"Bom pa šel," je zagrozil Janez Fržmaga, "kaj mislite, da se ga bojim? Saj je odvisen od mojega glasu. Ako mi ne popravi kleti, se bomo videli jeseni pri volitvah. Pa, zdravi."

Čez nekaj dni pride pa Janez zopet k registrarju in mu pove, da je v kleti zdaj še več vode in če mesto ne bo to takoj popravilo, se bodo videli na krvavi rihli.

Registrar mu je zopet rekel: "Kaj vam nisem zadnjič povedal, da pojdit k županu, da vam jaz ne morem nič pomagati? Gospodar čez mesto je župan in samo on more ukazati delavcem, naj popravijo to in ono."

"Župan je osel!" se razhudi Janez. "Saj sem bil pri njem, pa nisem opravil nič."

"Kaj vam je pa rekel?" bi rad vedel registrar.

"Kaj mi je rekel? Veste, kaj mi je rekel? Fržmaga, zakaj pa ne rešiš v kleti rac? Da bi ga . . . se reče, saj če se natančno vzame, saj to res ne bi bilo tako napet. Ti hudič ti, čakaš me, bom pa z racami poskusil."

Cleveland, O. 23. sept. 1946.

Žalujoči ostali:
JOHN in JOSEPH, sinova;
MARY, FRANCES, LOUISE,
CHRISTINE in JOSEPHINE, hčere
Cleveland, O. 23. septembra 1946.

Ti veš, da sem slab, toda iz
Tvoje šole pridejo samo dobri

DRUŠTVENIH PRIREDITEV

sti, da ne padem v smrtni greh.
Spremljaj me v molitvi, v študi-
jih in poslih. Dai da bo

Po njem žalujejo poleg brata duhovnika tri vzorne slovenske žene, bridko preiskušene vdove; sestra, ki je malo prej

PRODAJA ZABOJE za pošiljanje hrane in obleke v staro domovino in sprejema take zaboje za odpošiljanje

SE SPREJME

MALI OGLASI

ALSO
LIGHT EXPRESSING

ALSO
LIGHT EXPRESSING

1024 E. 174 St.
KE 6580

V službi kalifa

ZGODOVINSKI ROMAN

Odzovi se tedaj mojemu povabilu in pridi k meni, samo prej mi naznani svoj prihod z malim pisemcem, da te lahko počakam. In zagotavljam te, da se ne boš kesal, ako boš moj zaščitnik pri mogočnem Wadhi Ameriju.

Streznija zmaje z glavo in reče mirno:

— Dragi moj Jusuf! Prišel sem od daljne strani in ne poznam še nikogar. Wadha bi me pač čudno gledal, ako bi mu koga priporočal, ko sem komaj prišel. Saj še niti tebe prav ne poznam.

— Menda vendar ne misliš, da sem kak lopov — odvrne Jusuf z jeznim glasom.

— Tega nisem rekel. Ti si lahko najplemenitejši in najboljši človek na svetu, ali jaz te ne poznam. Počakaj malo. Sprejemem tvoje povabilo in te bom obiskal in ko te natančneje spoznam, si bom naredil sodbo o tebi. Nato te z veseljem priporočim mogočnemu Wadhi. Seveda, nastane vprašanje, ali bo to priporočilo sploh kaj veljalo...

— O, radi tega ne imej skrbi. V meni se oglašja nekaj, kar mi pravi, da si ti tisti, ki mi lahko pomaga. Dobro torej, ti imaš prav, res je, da še me ne poznaš. Upam pa, da me boš hitro spoznal in se ti že naprej zahvaljujem na priporočilu. Čakaj, sedaj sem se ravno domislil nečesa. Ti si tukaj povsem tuj in dobro ti bo došlo, ako ti poiščem voditelja, ki ti bo razkazal mesto. Glej, oni mož tam, ki sedi leno na mostu, je OsOman. Pozovem ga, naj te vodi; drugega posla itak nima. Das mu za to kak bakšiš. Pomagal ti bo tudi nositi prtljago. Ali je mar nimaš sabo?

— Ne — odvrne Streznija — dobim jo jutri. Ali tvoja ponudba glede vodje mi ugaja. Pokliči tistega človeka.

Arabece mahne z roko Osmanu, ki ga na prvi mah ni hotel razumeti, ali pa ga v resnici ni razumel.

Naposled vstane in se napoti k njima, klanjaje se ves čas.

— Ti boš — reče Jusuf — tega gospoda vodil do alhazarja in potem, kamor bo hotel iti. Med potjo mu pokaži vse znamenitosti našega mesta, naj vidi, da ni najti enakega mesta na svetu, kakor je Kordova. Bodi vljuden in dober, pazi nanj, kakor na svoje oko v glavi, zakaj to ti ukazujem jaz, Jusuf ben Ali. Za njegovo glavo mi jamčiš s svojo lastno glavo. Ako pade temu gospodu samo las z njegove glave proti njegovi volji, boš mi zato odgovoren, tako mi proroka Mohameda in njegove brade, Ali si razumel?

— Sem, gospodar! — se prikloni Osman. — A ti, — se obrne k Strezniji — ako te je volja, pojdi z menoj.

— Zdrav bodi sin Alijin — pozdravi Streznija Jusufa in odide z Osmanom.

Jusuf pa mu odvrne:

— Naj ti bo v pomoč sam Alah s svojim prorokom Mohamedom.

Po teh besedah se vrne Jusuf k svojemu stolpu. Streznija in Osman sta pa stopala preko mosta naprej v mesto. Prišla sta takoj v živahno, prometno ulico.

Tu je videti vsakovrstnega blaga. Ves iztočni bazar se je videl tu. Poleg trgovcev oblek so se vrstili zlatarji, trgovci perzijskih in arabskih preprog. Tam je sadjar prodajal kokosove orehe in dateljne, le-

pe pomaranče in drugo južno sadje.

Tu so se prodajale opanke, fine, vezane z zlatom in tudi preproste. Tam so bile svilene blazine in vzglavja, vezana z biseri in dalje tam kletke s pisanimi papigami.

Streznija je gledal vse to in pasel svoje oči. Mnogo tega je videl na svojem potovanju, a v toliki meri in toliko dragočnosti še ni videl.

Osman je korakal z velikimi koraki in mu kazal sedaj to, sedaj ono. Skoraj za vsako hišo mu je imenoval ime gospodarja in Streznija bi moral imeti glavo kakor sod, da bi si zapomnil vsa imena, katera mu je imenoval Osman.

Prišedši do neke hiše, reče Osman, da je v tej hiši rad prebival kalif Abderaman En-Našir in nato je dodal takoj:

— To je bil eden izmed najslavnejših in najsrečnejših kalifov.

— Slišal sem o njem.

— In vendar se piše o njem, da so našli po njegovi smrti z lastno roko zabeležene veselje in žalostne dneve, ki jih je doživel. In dnevo, ki jih je doživel v radosti in brezskrbnosti, je bilo samo štirinajst! Prestraši se, ki imaš razum, in pomisli, kak je ta svet, ki nikoli ne nudi same dobrote in kako je skop za svoje otroke. Ta kalif En-Našir, poznan srečnejši, o katerega sreči govore prislovice, in glej, on, ki se je povsopel do največje časti, do največje slave, ki je zbral vse dobrote tega sveta, on, ki je vladal petdeset let, šest mesecev in tri dni, ni imel več, nego štirinajst zadovoljnih dni! Slava onemu, kateremu je mogočnost večna, in ki vlada na vekov veke. Samo eden je in to je Alah in razum njega ni drugega.

Sedaj prideva do naše velike džamije. Zgradil jo je Abdur-Rahman, a dovršil sto let pozneje Abdur-Aman III. Ta je razum Kabe največje muslimanske poslopje. Abderaman je dal za njo osemdesttisoč denarjev in njegov sin Hešam enstoedeninšestdeset tisoč. Alkahem dvestošestdeset tisoč denarjev in hadžib Almanzor si je stekel za to poslopje največ zaslug. Krščanski jetniki iz Kastilije, Leona in Navare so morali, okovani v verige, zidati džamijo. Ko je hotel Almanzor džamijo povečati, je šel sam k lastnikom hiš, katere bi se za povečanje džamije morale porušiti. Vsakemu je izplačal dvakrat toliko, kakor jo je cenil lastnik. Neka žena pa, ki je imela svojo hišo pred džamijo, in pred to hišo palmo ni hotela prodati hiše. Edino, ako se ji da druga enaka hiša s palmo, potem jo proda. Almanzor ji obljubi, da stori to, naj stane, kolikor hoče. In v resnici je dobil slično hišo, za katero je plačal ogromno vsoto.

— Dobro poznaš zgodovino te džamije — reče Streznija, čudeč se odkod ta cestni potepač, sedaj njegov kašipot, to tako točno razume.

— Ej, gospod, nisem trgal zaman obleke po dijaških klopeh. Nisem bil samo v začetnih šolah, nego tudi v višjih. Umem tudi zlagati verze.

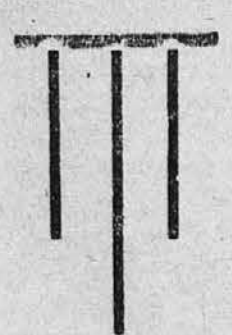
Vedno bolj se je čudil Streznija temu preprostemu človeku, ki je poznal tako dobro zgodovino in je umel "zlagati verze". To zadnje mu ravno ni zbuvalo čudenja, zakaj tudi v njegovi domovini so se prepevala junaške in ljubavne pesmi.

(Dalje prihodnjič)

1885

1946

Naznanilo in Zahvala

Potrjeni in žalostni naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je Bog nanagloma poklical k sebi našega preljubljenega in nikdar pozabljenega soproga in skrbnega očeta

Frank Mrhar

ki je tako nepričakovano že za vedno zaspal dne 2. avgusta 1946 v starosti 60 let. Doma je bil iz Nemške vasi pri Ribnici. K večnemu počitku smo ga položili dne 5. avgusta 1946 po cerkvenih obredih v cerkvi sv. Vida ter na Calvary pokopališče.

Lepo hvalo naj sprejmejo Rt. Rev. Msgr. B. J. Ponikvar za molitve ob krsti v kapeli pred pogrebom, za cerkvene pogrebne obrede in za spremstvo na pokopališče.

Globoko zahvalo smo dolžni vsem, ki so kaj dobrega storili in bili nam v tolažbo v tem najbolj težkem in žalostnem času.

Ravno tako naj sprejmejo našo zahvalo vsi, ki so prišli pokojnega pokropit ter vsi, ki so z nami čuli in molili ob krsti ter se udeležili svete maše in pogreba.

V dolžnost si štejemo, da se tem potom iskreno zahvalimo številnim darovalcem krasnih vencev, ki so okrasili krsto v blag spomin pokojnemu, in sicer: Oberstar st. in družina, Mr. in Mrs. A. Mausar in družina, Mr. in Mrs. S. Bizily in družina, Kosar družina, E. 49 St., Mr. in Mrs. John Lube st., Smrekar družina, St. Clair Ave., Mr. in Mrs. Frank Verhotz, Mr. in Mrs. Edward Bradac, Mr. in Mrs. Frank Yakos, Mr. Joseph Pečjak, Schenley Ave., Mr. Anton Pryatel in družina, Mr. in Mrs. Anthony Kromar, Mr. in Mrs. Rickey Spreitz, Mr. in Mrs. John DiBello, Mrs. Pep Kromar in hčere, Mrs. R. Ozinek, Mr. in Mrs. John Starc Sr. in hčere, Mr. in Mrs. John Starc Jr. in družina, Mr. in Mrs. Peter Kekic in družina, Mr. in Mrs. Joseph Starc in družina, Mrs. Mary Kollar in družina, Mr. in Mrs. John Schneider in hčere, Mr. in Mrs. Anton Primosch, Mr. in Mrs. F. Grable, Mr. in Mrs. R. Primosch, Mr. in Mrs. Emery Krizman, Addison Rd., Mr. in Mrs. Louis Cimperman in družina, Mr. in Mrs. Frank Zakrajsek in družina, Mr. in Mrs. Frank Christy, Mrs. Mary Stih in družina, Bonna Ave., Mr. in Mrs. William Kennick in hči, Merse družina, Mrs. Mary Nosan in sinovi, Mr. in Mrs. Tino Modic Jr. in družina, društvo sv. Vida št. 25 KSKJ, društvo Clevelandski Slovenci št. 14 SDZ, Local 1763 CIO, Atlas Car Co., Buckeye Stars, John Blaskovic Post 5275 V. F. W., The American Stamping Co., Atlas Car and Mfg. Co. Employees, Boys from Tino's: Chuck, F. Pirc, Johnson, J. Mencin, Jack, Ante, Jasko, Rogers, Trebar, Pecon, Boley, T. Novak, Blow, Connie, J. Pekol, M. Jasko, S. Andolek, Buddy, C. Debelak, Tino, Corn, Hick, E. Bell, Peachie, Harry, Casey, Moe, Rudy, Johnson, Joe Hocevar, Froggie, Joe Jakomin, John Hegler, Pecky, Joe Kubilus, C. Howard.

Prisrčna zahvala naj velja tudi vsem, ki so v tako obilnem številu darovali za svete maše, ki se bodo brale za mirni počitek blage duše, in sicer sledeči: Mr. in Mrs. Frank Oberstar in družina, Mr. in Mrs. Frank Mesoje-

dec in sin, Mr. in Mrs. Frank Snyder, Mr. in Mrs. Louis Snyder, Mr. in Mrs. George Snyder, Mr. Joseph Pecjak st., Mr. in Mrs. Jack Gerbeck, Mr. in Mrs. Charles Levec, Mr. in Mrs. Edward Turk in hči, Mr. in Mrs. Frank Baraga Jr., E. 72 St., Mr. in Mrs. John Zlatorepec Jr., Mr. in Mrs. William Millavec, Akron, Ohio, Miss Anna Hockran, Mrs. Joseph Modic, W. 130 St., Mr. in Mrs. Frank Marzlikar, Alhambra Rd., Mr. in Mrs. Louis Klemenčič, Mr. in Mrs. Edward Lube, Mr. Ferdinand Mistic, Mr. in Mrs. Tino Modic, Mr. in Mrs. John Koprivec, Mr. Peter Blaskovic, Mr. in Mrs. Frank Strumble in družina, Miss Mary Koshak, Mr. in Mrs. Frank Klemenčič in družina, Mr. in Mrs. Louis Cimperman in družina, Mr. in Mrs. Edward C. Pecjak in družina, Mr. in Mrs. John Pecjak, Miss Josephine Zajc, E. 60 St., Mr. in Mrs. Michael Kolar, Mrs. Frances Zlatorepec, Mr. Carl Zobe, Mr. in Mrs. Louis Bokar, Mrs. Frances Baraga, Carl Ave., Mrs. Theresa Verbic, Mrs. Mary Marolt, Mr. in Mrs. Frank Tushar, Mr. in Mrs. Anthony Selan, E. 63 St., Mr. in Mrs. B. M. Carr, Mr. in Mrs. George Blatnik, Mr. Frank Golob, Mr. in Mrs. George Kovacic, Mrs. Mary Godic, E. 60 St., Mr. in Mrs. John Schneider in družina, Miss Josephine Miklavcic, Mr. in Mrs. Anton Miklavcic Sr. in družina, Mr. in Mrs. William Tushar in družina, Mr. in Mrs. Frank Baraga, Lockyear Ave., Mr. in Mrs. John Hrvatine, Hale Ave., Mr. in Mrs. Andrew Zeleznik in družina, Miss Rose Millavec, Mr. in Mrs. Frank Bizjak, Mr. in Mrs. John Rebich, Mr. in Mrs. R. G. Smakal, Mr. in Mrs. Frank Miklavcic, E. 67 St., Mr. in Mrs. Phil Korosec, Mr. in Mrs. Anton Korosec, Calcutta Ave., Mr. in Mrs. Berkopec, Mrs. Anton Korosec, Addison Rd., Mr. in Mrs. Anton Anzlovac, Addison Rd., Mrs. Johana Champa, Edna Ave., Mr. in Mrs. William Turk, Mr. in Mrs. Joseph Bortnick in sin, Miss Mary Pecjak, Mr. Ignatius Fortuna, School Ave., Mr. Louis Cromar, Mr. Urban Zakrajsek, Mr. in Mrs. Frank Bozic, Mr. in Mrs. John Pekol, Mr. in Mrs. John Champa in družina, Miss Alice Kunstel, Miss Clara Spiroch, Branisel in Wenzel družini, Mr. in Mrs. Mike Figiel in družina, Mrs. Rose Cimperman, Mr. in Mrs. John Hlad Jr., Mr. Matija Juratovac, Mr. Frank Terdan, E. 71 St., Mrs. Mary Makse in družina, Mr. in Mrs. Frank Knafles, Mrs. Dorothy Blatnik, Mrs. Frances Grebenc in sin, Mr. in Mrs. Frank Krajac, Mr. John Zilierb, Mr. in Mrs. Frank Mauer, Mr. Matija Juracic, Mr. in Mrs. Anthony Zimmerman, E. 60 St., Mr. in Mrs. Jack

Turk, Mrs. Frances Modic, E. 64 St., Mr. in Mrs. John H. Gornik, Mr. in Mrs. James Jevnikar, E. 250 St., Mr. Mix Modic, Mrs. Frances Modic, E. 62 St., Mr. in Mrs. Jos. Marzlikar, Mrs. Johanna Celesnik, E. 61 St., Mrs. Marcella Medves, Mrs. Rose Kern, Mrs. Frances Kromar, Orton Ct., Mr. in Mrs. William Petrovich, Jack Serak in družina, Miss Mary Gornik, Mr. in Mrs. Steve Zelko, Mrs. Mary Zbazznik, Mrs. Mary Gornik in družina, Mr. in Mrs. Anthony Sedmak, Kastelic družina, Collinwood, Mrs. Mary Kolar in družina, Mr. in Mrs. John Dolir, Homer Ave., Mrs. Catherine Selan, Mr. John Adamic, E. 66 St., Mr. in Mrs. John Rudolph, E. 68 St., Mr. in Mrs. Ulrich Lube in družina, Mr. in Mrs. Edward Kromar, Mr. in Mrs. Joseph Turk, Mr. in Mrs. Anton Znidaršič in družina, Mr. Frank Turk in hči, E. 63 St., Mr. Frank Penko, Mr. Edward Gornik, Mr. in Mrs. William A. Kastelic, Mrs. Mary Hra-star, Mr. in Mrs. Julia Papesh in družina, Mr. in Mrs. Charles and Olga Slapnik, Mr. in Mrs. Lee Hughes, Mr. in Mrs. John Urbanic Jr., Mr. in Mrs. Blaž Papesh in družina, Mr. in Mrs. William Tomsic, Mr. in Mrs. Rudolph Champa, Gornik družina, St. Clair Ave., Mr. in Mrs. Frank Turk, Bayliss Ave., Mr. in Mrs. Joseph Tomazin, Mr. Mike Ponge, Mrs. Ralph Basler.

Enako se želimo prisrčno zahvaliti vsem, ki so dali brezplačno svoje avtomobile na razpolago pri pogrebu, in sicer: Mr. in Mrs. Frank Oberstar, Mr. in Mrs. Louis A. Snyder, Mr. in Mrs. Stanley Bizily, Mr. in Mrs. Louis Klemenčič, Saranac Rd., Mr. in Mrs. Pauline Mausar, E. 160 St., Mr. in Mrs. Joseph Turk, Addison Rd., Mr. in Mrs. Emery Krizman, Mr. in Mrs. Frank Azman, Mr. in Mrs. William Turk, E. 210 St., Mr. in Mrs. Louis Cimperman, Norwood Rd., Mr. in Mrs. Frank Zakrajsek, Atlas Car Co.

Prisrčna hvala tudi vsem, ki so nam razili simpatije s sočalnimi kartami.

Iskreno zahvalo naj sprejmejo tudi člani društva sv. Vida št. 25 KSKJ in člani društva Clevelandski Slovenci št. 14 SDZ, ki so se udeležili pogreba, posebno pa nosilec krste, ki so ga spremljevali do groba in položili k večnemu počitku.

Prav prisrčna zahvala naj bo izrečena pogrebniemu zavodu Zakrajsek Funeral Home za izvrstno urejen pogreb in za vsestransko postrežbo.

Slučajno, če smo katero ime pomotoma prezrli, prosimo, da nam oprostite, ker se želimo vsem najprisrčneje zahvaliti.

Preljubljeni in nikdar pozabljeni soprog in dragi oče, ljubil si svoj dom in svojo družino in tako težko nam je sedaj pri srcu, ko Tebe ni več med nami, ker Bog Ti je uro odločil in nenadno je prenehalo biti Tvoje blago srce, ker že Te je odpoklical Bog in moral si se ločiti od svojih dragih. V ljubezni in hvaležnosti se Te bomo vedno spominjali z molitvijo. Odpoj se sedaj v blaženem pokoju, Tvoja duša naj pa uživa večno srečo v večnosti.

Zalutjuči ostali:

MAGDALENA MRHAR, soproga

JOHN, MILAN, JOSEPH in ANTHONY, sinovi

HELEN poročena FORTUNA, JEAN poročena KLEMENČIČ, hčeri

JULIA in ANN, sinahi

ANTHONY FORTUNA in ANTHONY KLEMENČIČ, zeta

JIMMY, vnuk; BEVERLY, vnukinja

Cleveland, Ohio, 23. septembra 1946.